

Esi- ja perusopetuksen koulukuljetuskriteerit vuodelle 2021

Varopelk § 7
2.2.2021

Asian valmistelija, sivistysjohtaja Pekka Karenmaa

Maskun varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta on vuosittain määritellyt koulukuljetusehtojen kriteeristön perusopetuslain ja –asetuksen reunaehdot huomioiden.

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi tai jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen, muuten muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi, on oppilaalla oikeus maksuttomaan kuljetukseen taikka oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen (POL 32 §).

Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Maskun kunnassa esioppilaille on ollut oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos koulumatka on kahta kilometriä pidempi. Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään ensisijaisesti samassa paikassa kuin esiopetus, joten kuljetuksia varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen välillä ei ole. (POL 32 §).

Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. Edellä esitetyt säädökset eivät koske muita esiopetuksessa olevia oppilaita kuin pidennetyn (11-vuotisen) oppivelvollisuuden piiriin hyväksytyjä.

Lautakunta voi tapauskohtaista harkintaa käyttäen myöntää maksuttoman koulukuljetuksen perusopetuksen oppilaalle, jonka yhden-suuntainen koulumatka on alle viisi kilometriä (esioppilaille kaksi kilometriä). Tällöin huoltajan tulee anoa koulukuljetusta kirjallisesti lautakunnalta ja kuljetuksen tarpeellisuus on perusteltava aina tapauskohtaisesti mahdollisten asiantuntijalausuntojen avulla. Koulumatkan mittaamisessa huoltajat voivat käyttää apuna internetin karttaohjelmaversioita (mm. Google Maps), joista pystyy erottelemaan kuljetavan matkan jalankulkuväylää tai pyörätietä pitkin.

Jos oppilas huoltajien toivomuksesta otetaan muuhun kuin kunnan opetustoimen osoittamaan peruskouluun / esiopetusyksikköön, on oppilaaksi ottamisen edellytykseksi asetettu, että oppilaan huoltaja vastaa oppilaan kuljetuksesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Jos oppilas joudutaan kouluyksikön tilanpuutteen vuoksi sijoittamaan muuhun kuin lähikouluun / lähimpään esiopetusyksikköön, on koh-

tuullista, että oppilaalla on oikeus koulumatkan merkittävän pidentymisen vuoksi maksuttomaan koulukuljetukseen.

Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta on todennut Kustavintien liian vaaralliseksi esiopetuksen ja vuosiluokkien 1–6 jalkaisin kuljettavaksi tieosuuden vilkkauten vuoksi. Linjaus koskee Kustavintietä pitkin tapahtuvia satojen metrien kulkemisia, ei Kustavintien ylitystä.

Kustavintien ylittäminen Lemun Järäisten risteyksen kohdalta on todettu poikkeuksellisen vaaralliseksi esi- ja perusopetuksen 1-6 vuosiluokkien oppilaille, koska risteyksessä ei ole alikulkumahdollisuutta.

Päätökset ohiajavan taksin käyttöoikeuden myöntämisestä on delegoitu sivistysjohtajalle. Huoltajan on anottava ohiajavan taksin käyttöoikeutta sivistysjohtajalta kirjallisesti vapaamuotoisella anomuksella.

Varhaiskasvatus ja opetuslautakunta päätti lukuvuonna 2015-2016 lisätä koulukuljetusten järjestämisperiaatteisiinsa, että poliisin lausunnon perusteella niillä Kurittulantien, ja sen sivuteiden varrella asuvilla oppilailla (esiopetus ja vuosiluokat 1-3), joiden yhdensuuntainen koulumatka kulkee Kurittulantietä pitkin yli 500 metriä valaisemattomalla tieosuudella kohdassa, jossa on 80 km/h aluenopeusrajoitus, on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen tien vaarallisuuden perusteella, vaikka koulumatkan pituus ei ylitä viittä kilometriä, esioppilailla kaksi kilometriä. Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnan, sekä Pakaisten alueen huoltajien vetoamukset Kurittulantien nopeusrajoitusten alentamisesta johtivat toivottuun tulokseen ja maksiminopeusrajoitus on Kurittulantien alennettu 60 kilometriin tunnissa. Oikeutta erityisperusteiseen koulutaksikuljetukseen em. periaatteilla jatkettiin kuitenkin nopeusrajoitusmuutoksesta huolimatta.

Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta teki 10.11.2020 (§ 144) kunta-laisten tasapuoliseen kohteluun perustuen Kurittulantietä vastaavan päätöksen koskien Ohensaarentie-Niemenkulmantie -tieosuutta. ELY-keskus päätti kuitenkin varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnan toivomuksesta laskea kyseisen tieosuuden maksiminopeusrajoitusta 18.12.2020 päätöksellään 60 km/h nopeudesta 50 km/h nopeuteen ja täten tieosuudet eivät enää ole suoraan vertailukelpoisia.

Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta on myöntänyt Kajamon alueen esiopetus- ja perusopetusoppilaille maksuttoman linja-autokuljetuksen talvikuukausiksi (1.12.-31.3.), mikäli oppilaan yhdensuuntainen koulumatka Kajamon ja Karhunpuiston välistä kävelypolkua pitkin koululle on alle viisi kilometriä (esioppilailla kaksi kilometriä), mutta Ruskontien kevyenliikenteen väylän kautta matkan pituus ylittää viisi kilometriä. Perusteluna päätökselle on ollut se, että Ruskontien kevytväylän valmistumisen myötä Maskun kunnan tekninen toimi on lopettanut Karhunpuiston ja Kajamon välisen kävelypolun kunnossapidon, joten oppilaiden koulumatkojen mittaamisessa ei enää ole mielekäästä käyttää kyseistä oikoreittiä.

Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta myönsi viimeksi lukuvuonna 2015-2016 muutamia erityisperusteisia koulutaksikuljetuksia suurpe- tovaaran vuoksi Pakaisten alueen esi- ja alkuopetuksen oppilaille. Viime vuosina vastaavia oikeuksia ei ole ollut tarpeen myöntää.

Sivistysjohtaja on pyytänyt koulukuljetuskriteeriehtotukseen nuori- sovaltuustolta lausuntoa ja nuorisovaltuusto on käsitellyt asiaa 21.1.2021 kokouksessaan. Nuorisovaltuusto näki päätösehdotuksen hyväksi, ja päätti puoltaa sivistysjohtajan päätösehdotusta.

Sivistysjohtajan päätösehdotus

Varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta päättää:

1. Järjestää koulukuljetukset pääsääntöisesti perusopetuslain 32 §:n mukaisesti. Erityisperusteisista poikkeuksista varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta päättää vapaamuotoiseen kirjalliseen anomukses- ta perustuen tapauskohtaisesti erikseen.

2. Myöntää koulutien poikkeuksellisen vaarallisuuden perusteella maksuttoman kuljetuksen linja-autolla myös alle viiden kilometrin, esioppilailla alle kahden kilometrin koulumatkoille Kustavintietä kou- lumatkoillaan käytäville esiopetuksen ja perusopetuksen 1. – 6. vuosiluokkien oppilaille. Linjaus koskee Kustavintietä pitkin satoja metrejä tapahtuvia kulkemisia ei Kustavintien ylitystä.

3. Myöntää maksuttoman koulukuljetuksen niille esiopetuksen ja 1-6 vuosiluokkien oppilaille, jotka joutuvat ylittämään Kustavintien Lemun Järäisten risteyksen kohdalta (ei alikulkumahdollisuutta) koulureitin poikkeuksellisen vaarallisuuden perusteella.

4. Myöntää maksuttoman koulukuljetuksen oppilaille, jotka joudutaan lähikoulun tilanpuutteen tms. vuoksi sijoittamaan huoltajien toiveiden vastaisesti lähikoulua etäämmällä sijaitsevaan kouluun tai esiope- tusyksikköön. Maksuttoman koulukuljetuksen myöntämisen ehtona on, että yhdensuuntaisen matkan pituus kasvaa muutoksen myötä vähintään kaksi kilometriä.

5. Että mahdollisia saattokorvauksia koskevat kirjalliset hakemukset tulee toimittaa etukäteen sivistysjohtajan hyväksyttäväksi. Saattokor- vaus maksetaan KELA:n vuosittain vahvistamien korvauseriaattei- den mukaisesti ja kyseinen avustus on pääasiassa tarkoitettu mat- koille, jossa ei ole vakiintuneita linja-auto- tai taksireittejä.

6. Että esiopetukseen osallistuville lapsille järjestetään maksuton esikoulukuljetus tarvittaessa silloin, kun yhdensuuntainen esikoulu- matka on vähintään kaksi kilometriä. Reitit mitataan kotiportilta esi- opetusyksikön portille ja kuljetus järjestetään erikseen sovittavan, kohtuullisen omavastuukävelymatkan päästä kotoa, ei kotiovelta. Poikkeuksen muodostavat lautakunnassa vahvistetut erityisperustei- set esikoulumatkat (esim. lapsen liikuntarajoite). Omavastuukävely- matka tarkastellaan tapauskohtaisesti riippuen kävelyreitien turvalli-

suudesta, taksi/bussireiteistä ja se voi olla pituudeltaan kaksi kilometriä.

7. Että rehtoreiden tulee suunnitella oppilaiden lukujärjestykset ja opetusryhmät siten, että linja-autojen voimassa olevia vuoroja pystytään mahdollisimman tehokkaasti käyttämään koulukuljetuksissa. Myös kuljetusoikeuden piirissä olevat esioppilaat käyttävät linja-autoa.

8. Että oppilas voidaan varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksellä sijoittaa alkavan lukuvuoden alussa toiseen kohtuullisella etäisyydellä sijaitsevaan oman kunnan kouluun, mikäli oppilas matkallaan lähimpään kouluun tarvitsisi taksikuljetuksen, mutta seuraavaksi lähimpään kouluun hän pääsee hyödyntäen olemassa olevaa linja-autoreittiä. Em. sijoitus voidaan tehdä vain, jos vastaanottavan koulun opetusryhmissä on tilaa.

9. Että esi- ja perusopetuksen oppilaan ohiajavan taksin käyttöoikeus anotaan huoltajan kirjallisella vapaamuotoisella anomuksella sivistysjohtajalta. Oikeus voidaan myöntää maksimissaan yhdeksi lukuvuodeksi kerrallaan silloin kun taksi muutenkin reitillä kulkee ja kun taksissa on tilaa. Aiemmin määriteltyä taksireittiä ei ko. oppilaan takia saa muuttaa. Subjektiivisen koulukuljetusoikeuden omaavilla oppilailla on etuoikeus taksikytyiin.

10. Että esi- ja perusopetuksen oppilaalla voi olla viikossa maksimissaan kolme tuntia koulun alun- tai kotiinkuljetuksen odotusta koululla.

11. Että Kurittulantien, ja sen sivuteiden varrella asuvilla oppilailla (esiopetus ja vuosiluokat 1-3), joiden yhdensuuntainen koulumatka kulkee Kurittulantietä pitkin yli 500 metriä valaisemattomalla tieosuudella kohdassa, jossa on 60 km/h aluenopeusrajoitus, on oikeus poliisin linjauksen vuoksi maksuttomaan koulukuljetukseen tien vaarallisuuden perusteella, vaikka koulumatkan pituus ei ylitä viittä kilometriä, esioppilailla kaksi kilometriä.

12. Kumota 10.11.2020 (§ 144) kuntalaisten tasapuoliseen kohteluun perustuneen päätöksensä koskien Ohensaarentie-Niemenkulmantie-tieosuutta. Varsinais-Suomen ELY-keskus on päättänyt varhaiskasvatus- ja opetuslautakunnan toivomuksesta laskea kyseisen tieosuuden maksiminopeusrajoitusta 18.12.2020 päätöksellään 60 km/h nopeudesta 50 km/h nopeuteen. Em. päätöksen johdosta ko. yhteysväli ei enää ole suoraan vertailukelpoinen Kurittulantien kanssa ja oikeus maksuttomaan linja-autokuljetukseen em. yhteysvälillä poistetaan.

13. Että Kajamon ja Karhunpuiston välistä kävelypolkua ei hyödynnetä koulumatkan pituuksia arvioitaessa, sillä kyseisellä oikoreitillä ei ole kunnossapitoa.

14. Että koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvilla ei ole subjektiivista oikeutta koulukuljetuksiin.

15. Että mahdolliset esiopetuksen- ja vuosiluokkien 1-6 oppilaiden erityisperusteiset koulukuljetukset suurpetovaaran vuoksi anotaan huoltajan kirjallisella anomuksella sivistysjohtajalta. Oikeus voidaan myöntää maksimissaan lukukaudeksi kerrallaan.

16. Että koulumatka mitataan oppilaan pihapiiristä (kotiportti tai piha-alueen koulunpuoleinen ulkoraja) koulun portille. Yleisesti tämä tarkoittaa kotipihaan portilta koulun portille (Perusopetuslaki 32 § ja KHO 4.4.2011, taltionumero 947). Koulumatka mitataan käyttäen virallisia tieyhteyksiä ja kevyenliikenteen väyliä, jotka ovat talvikunnossapidon alaisia.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin keskustelun jälkeen yksimielisesti.